

8. évfolyam
18. szám
2009. február
www.glinda.hu

G Linda

Tükör/Styiklä

Roma Gyermekek és Ifjúsági Magazin

Alapította: Amaro Trajo „Életünk” Roma Kultúráért Alapítvány

Chumidav tu! Köszöntelek!

Színes álarcok, jelmezek, kavalkád, móka, kacagás, eszem-iszom, dinom-dánom, táncos multság, bolondság. Mi más is lehetne mindez, mint a farsang. Több évszázados hagyományról van szó, már Mátyás királyunk idejében is farsangoltak.

Az ünneppel kapcsolatos népszokások a tél és a tavasz küzdelmének, a tél búcsúztatásának, a tavasz várásának szimbolikus megjelenítésével foglalkozik.

Ilyenek a kormozás, busójárás, téltemetés – amikor is a telet, mint a gonoszt jelképesen elűzik. A falusi emberek felöltöztettek egy, a telet jelképező szalmabábut és nagy dirrel-durral sok tréfával, mókával fűszerezve elégették. Voltak olyan települések, ahol a tél és a tavasz küzdelmét jelmezekbe bújt szereplők játszották el. A viadalban mindig a tavasz került ki győztesen, a tél pedig szégyenében elbujdosott. Maskarába bújt emberek jártak házról házra, adományokat gyűjtöttek, köszöntöket mondtak, mellyel az esztendő bőséges termését az emberek jövőbeli sikereit hivatottak megjósolni. Örömteli esemény, hogy napjainkban is vannak olyan települések, ahol igyekeznek újra élesíteni, életben tartani ezeket a csodálatos népszokásokat.

Ismertek a farsangi napok jellegzetes táji megnevezései is, úgymint a farsangvasárnapot megelőző kövér- vagy zabálócsütörtök, mely elnevezés onnan származik, hogy ilyenkor kezdték meg a farsangi ételek készítését. „Inkább a has fakaggyon, mintsem az étel megmaraggyon”.

A farsang jellegzetes étele a fánk, amelynek mágikus erőt tulajdonítottak. Nézzünk meg néhányat a sok közül: van a szalagos változata, ez az eredeti farsangi fánk, továbbá a rózsafánk, a forgácsfánk, más néven csöröge, és a cseh fánk, más néven talkedli vagy kőttes fánk. Nagyon kedvelt étel ilyenkor a rétes, mely csakis akkor hozz szerencsét és akkor a legfinomabb, ha házilag készül, kézzel nyújtott. Sok félét ismerünk mindkettőből. Mindenkinek megvan a maga kedvence.

Glinda a következő oldalon közli saját **kedvenc fánk receptjét**. Gyorsan elkészíthető, próbáljátok ki, de azért a siker érdekében, ha szükséges kérjeteek segítséget. Természetesen mostani lapszámunkban is folytatódnak a **történelmi históriák Magyar Sándor** kollegámnak köszönhetően. **Cigány muzika a föld körül** rovatunkban szeretnénk ha megismerkednétek közelebről azon **hangszerekkel**, akiknek jeles képviselői között nemzetközi hírű **roma származású művészek** vannak. Ebben lesz segítségetekre **Horváth Gábor. Molnár Jolán lelkes pedagógus** kollegánk segítségével a **miskolci Fazola Iskola farsangi bálján járunk Ünnepeink rovatunkban**. Egy példaértékű óvodai modellt ismertetünk **Bemutatjuk rovatunkban. Csonkáné Lakatos Klára vezetésével cigány nemzetiségi óvodai program indult Hosszúpályiban. Choli Daróczi József és Pálamai Orsós Anna** újabb nyelvleckéin keresztül folytathatjuk ismerkedésünket a **romani és beás nyelvekkel. Csonka József missziós lelkész** mutatjuk be a **Ha nagy leszek rovatban**. Egy tanulságos beás történetet közlünk **Mese rovatunkban a Szent Péter és az ördög** címmel. Figyelmetekbe ajánlom most induló **Olvassunk rovatunkban, Hegedűs Sándor a Könyvtárban megleled sorozatát**, amelyben a **roma gyerekirodalom** egy-egy gyöngyszemét mutatja be. Remélem hasznos időtöltés lesz az **aktuális népismereti játékunk** kérdéseinek megoldásával való foglalatosság. Bízom benne, hogy sokatokkal találkozhatunk az **Arcusfest Nemzetiségi Színházi Találkozó** programjain.

Roma gyermek és ifjúsági magazin 8. évfolyam, 18. szám, 2009. február

Főszerkesztő: Varga Erika

Szerzők: Magyar Sándor, Varga Erika, Pálmainé Orsós Anna, Vajda Imre, Choli Daróczi József, Csonkáné Lakatos Klára, Csonka József, Molnár Jolán

Grafika: Szepesi Szűcs Barbara, Damó István, Kasza Magdolna, Balogh Tibor **Címlap:** Szepesi Szűcs Barbara

Képregény forgatókönyv: Magyar Sándor, Varga Erika

Tipográfia, nyomdai előkészítés: Kovács Tímea **Nyomda:** Print City Kft., www.printcity.hu

Kiadja az Amaro Trajo „Életünk” Roma Kultúráért Alapítvány

Számlaszám: 11744041-20090625 Felelős kiadó: Varga Erika

Alapította az Amaro Trajo „Életünk” Roma Kultúráért Alapítvány

Szerkesztőség: 1156 Budapest, Páskomliget u. 47. VII/27 **Telefon:** 06-30/258-9774

E-mail: szerkesztoseg@glinda.hu **Honlap:** www.glinda.hu

Támogatta: Országos Cigány Önkormányzat

Minden jog fenntartva!

A kiadvány megrendelhető a szerkesztőségnél: megrendelem@glinda.hu

Varga Erika
főszerkesztő

Glinda kedvenc - Recept

Farsangi
Fánk

2 dl tej

5 tojássárgája

4 dkg élesztő

porcukor a szóráshoz

6 dkg olvasztott vaj

50 dkg liszt

olaj a sütéshez

lekvár a kínálásához

5 dkg cukor

- 1 A lisztet mely táliba szitáljuk. A tej felet meglangyosítjuk, belemorzsoljuk az élesztőt, beleszórjuk a cukrot, és kb. 15 percig pihentetjük.
- 2 A liszt középre mélyedést nyomunk, beleöntjük az élesztős tejet hozzáadjuk a tojások sárgáját, a vajat, egy csipet sót, és még annyi tejet, hogy lágy tésztát kapjunk. Hólyagokra kikeverjük, letakarjuk, és meleg helyen kb. 30 percig kelesztjük.
- 3 Lisztetett deszkán ujjnyi vastagra nyújtjuk a tésztát és 5-6 cm átmérőjű szaggatóval, vagy pohárral kiszaggatjuk.
- 4 A maradék tésztát összegyúrjuk, újra kinyújtjuk és kiszaggatjuk. A fánkokat kb. 20 percig pihentetjük.
- 5 Dúsígas olajat forrosítunk, a fánkokat közepre benyomjuk és kis adagokban kisütjük. Az első oldalukat lefedve kb. 3-4 percig majd megfordítjuk őket, és fűdö nélkül további 1-2 percig sütjük.
- 6 Papírkendőre szedjük, megszórjuk porcukorral, és lekvárral kínáljuk.

A FÁNK TÖRTÉNETE:

„Az eset úgy kezdődött, hogy egy bizonyos Krapfen nevű pék elhalálozván, műhelyét özvegye vezette tovább. Nem volt könnyű az élete özvegy Krapfenének, mindazonáltal továbbra is az ő pékségéből került ki a legfehérebb, legfinomabb kenyér, a város legtávolabbi részéből is elzarándoktak érte az emberek. Ám egy napon valami okból a kenyér nem készült el idejében. A vásárlók közül ki üres kézzel, bosszúsan ment el, ki türelmetlenül

várt, s cifrákat mondott....., míg nem a pékné végképp kijött a sodrából, és egy darab kenyértésztát, amit éppen a kezében tartott, valakinek a fejéhez akart vágni. Szerencsére rosszul célzott és a tészta nem az illető képén csattant, hanem a kályhán lévő lábasba pottyant, amelyben zsír forrdogált. A váratlan következmény az lett, hogy a célját tévesztett tészta néhány perc alatt szép aransárgára sült, s a véletlen jóvoltából megszületett az első fánk, amit a bécsiek azóta is Krapfennak neveznek.”

(Részlet Halász Zoltán Mesélő szakácskönyvéből)

Le roma andej lumaki historija Romák a világtörténelemben

Kedves Glinda-olvasó!

Lapunk romák nemzetközi történelmét bemutató képregényeit olvasva minden bizonnyal feltűnt Neked, hogy a korabeli Európában sokszor üldözték a romákat. Ez legfeljebb csak akkor csillapodott, ha háború tört ki az országok között, hiszen akkor

egymás pusztításával voltak elfoglalva és kevésbé törődtek a vándorló roma csoportokkal. Ilyen hatalmas háború volt az úgynevezett harmincéves is, amelynek során a romák katonaként is megjelentek az európai történelemben. Az alábbi képkockákat elolvassva megtudhatjátok, hogy történt mindez.

Kaj zhas muro phral?

Kodo avla majmishto, te aven amenca.

Kon gindindo, pe kodo, hoj me kassavo inkesto avo, kas vi love den.

Te kamena te azbanma, ande tordyuvav inkestoske.

Phrala! Haj tu inkesto kerdyilan, haj le Wallensteinesko manro xas.

Lexikon:

Harcincéves háború: 1618 – 1648 között, több szakaszban dúló európai összecsapás, amely során a zsoldos típusú katonaságnak megnőtt a jelentősége. A háború hatalmas pusztításokat végzett és a korabeli Magyarországot is elérte.

Zsoldos: Pénzért harcoló katona.

Wallenstein: Teljes nevén Albrecht Wenzel Eusebius von Wallenstein. Cseh származású császárpárti (Habsburg) zsoldoshadvezér, aki fiatalabb korában Magyarországon is harcolt a Bocskai István által vezetett felkelés ellen. A rettenthetetlen és egyben kérlelhetetlen katona – aki az első magánhadserget is létrehozta és arra támaszkodva legyőzte II. Adolf svéd királyt – miután összeütközésbe került saját császárával, az 1634-ben megölette.

Le roma andej ungriko historija

Romák a magyar történelemben

Kedves Glinda-barát!

A Glinda magyarországi romákról szóló történelmi képregénye most egy olyan történettel ismertet meg benneteket, amelyik – akárcsak az eddigiek – Mária Terézia királynő, az uralkodó egyik rendeletével foglalkozik. Számtalan, a roma szokásokkal ellen-

tétes intézkedése ugyanis végrehajthatatlan volt. Az is előfordult, hogy csak nehézkesen sikerült azoknak érvényt szerezni, sőt arról is van tudomásunk, hogy a magyar közigazgatás nem hajtotta végre a határozatokat.

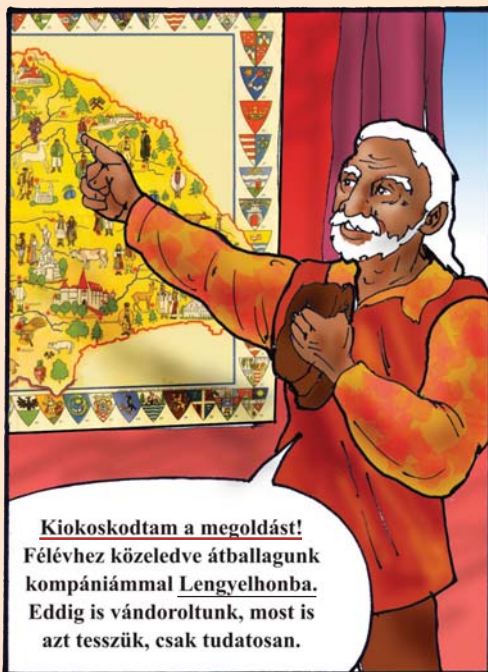
Egy ilyen, elképzelt eseményt mutatunk be az alábbi képregényünkben:

Akhardanma
bara raja?

Bara raja,
mishto te
hatyarav:
pale kodoj o
gindo, hoj
ame sam?

Amari
krajaskinya
kodo mangel
amendar, hoj
sako dopash
bersh te dasla
informacia pa
tumende.

Avri
gindyndem,
hoj so, thaj
sar te avel!

Lexikon:

Alispán: A korabeli magyar közigazgatás a mai megyékhez hasonló vármegyékre épült. Élükön a mindenkori „kormányt” képviselő főispán állt, akit az állam nevezett

ki - helyezett oda, de az ő helyettesét, az alispánt a vármegyei nemesség választotta saját tagjai közül.

Lengyelhon: A korabeli Lengyelországra vonatkozó kifejezés.

Ünnepeink - Farsangi bál a miskolci Fazolában

MÚLJON HÁT A TÉL ÉS ÉRKEZZEN A TAVASZ!

A Komlóstetői Általános Iskola Tagiskolájában a Fazola Henrik Általános Iskolában nagy sikerrel került megrendezésre az idei télbúcsúztató, farsangi bál. A program hagyományosan a teljes tanári kar a helyi cigány kisebbségi önkormányzat és a szülői közösség együttműködésével szerve-

zódott és valósult meg. Diákok és pedagógusok egyaránt jelmezt öltve izgulnak az ötletes műsorok zsűrizése, a szívkirálynő - szívkirály választás alatt, örültek a tombolának, ajándékoknak, élvezték a közös táncolást, a mámoros kavalkádot.

A programot támogatta: Mazsi Kft, a Herlitz Hungária Kft, a Saghma Pyrotech Kft, a UPC, a TEVA Magyarország és a Krenn és Társa Kft., valamint a Kalendart Kiadó. Köszönjük!

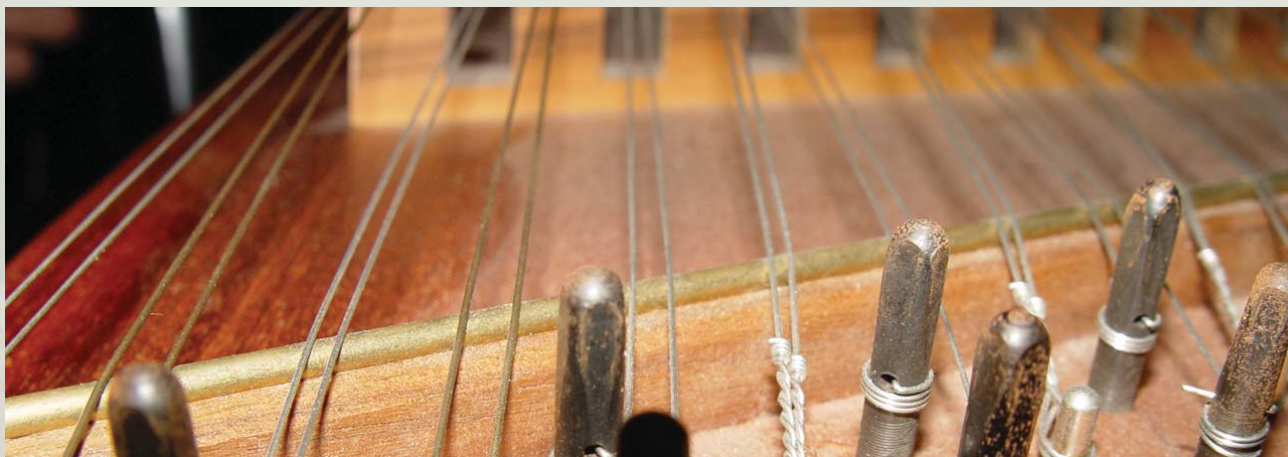
Molnár Jolán

Fotó: Molnár Jolán, Kerékgyártó Norbert, Mészárosné Demeter Krisztina

Cigány muzsika a föld körül - A cimbalom

Ebben az évben is a zenénél maradunk, csak most a hangszerek történetével is foglalkozunk egy kicsit. Hogyan fejlődött ki a hegedű, zongora? Milyen elődei voltak a fúvós hangszereknek? Hogyan alakult ki a tárogató és a klarinét? A cikkek második felében pedig bemutatok pár nagyon híres zenészt is - természetesen olyat, aki az említett hangszer virtuója.

Az első hangszer amiről szó lesz, az a cimbalom. Már a régebbi írásokból emlékezhetek, hogy volt szó erről a hangszerről, de a történetét még nem tárgyaltuk. A cimbalom eredetét tekintve -a legtöbb hangszertörténeti írás szerint- ázsiai származású. Az első ábrázolás i.e. 9 századból maradt fenn, ezt Ninivében találták, de arab források egyiptomi hangszerként említik. Találtak cimbalom ábrázolást Perzsiában és Irakban egyaránt. Egyesek már a kínai "kin"-t is a cimbalom elődjének tekintik. Erről a hangszerről már az i.e. 6. században említést tesznek. Arab cimbalomfélék között két olyan ősi hangszer is van -a szantúr és a quanun- melyek hasonlóságot mutatnak a mai cimbalommal.

Hogyan kerülhettek ezek a hangszerek Európába? Több feltevés is megállja a helyét ezzel kapcsolatban. Időrendben haladva a legelső lehetőség az az, hogy a 7. században a mór seregekkel hajóval érkezett a Földközi-tengeren keresztül Európa déli és nyugati részeire, mint például Itáliába (Olaszország) és Spanyolországba. A kereszties hadjáratok is szerepet játszhattak abban, hogy a cimbalom elődjei Európába kerüljenek. Ez a 12-13. századra tehető. A 14. századtól a török hódítások során a szultán seregei hozhatták magukkal a cimbalomféléket, mint tá-

bori hangszereket. Valószínűleg a vándorcigányoknak -akik India felől jöttek- köszönhetjük a legtöbb cimbalomféléket, mert folyamatos vándorlásuk során sokfajta hangszerral találkozhattak és több útvonalon érkeztek Európába. A 17. századra szinte az egész kontinensen elterjedt hangszerré vált, jelen volt már Olaszországban, Spanyolországban, Csehországban, Németországban, Finnországban, Svédországban. Később egyes nációk nemzeti hangszerevé vált, mint például a németeknél a hackbrett és a finneknél a kantele. Számos nagy változáson ment keresztül mire kialakult a mai formája és mérete. A legnagyobb fejlesztések Magyarországon történtek, előbb Schunda Vencel József, majd később Bohák Lajos munkája által. Ők fejlesztették ki a ma is használatos cimbalmot.

A mai kor cimbalmos úttörői a zenében keresnek új lehetőségeket és bővítik ennek a remek hangszernek a felhasználási lehetőségeit. Ketten közülük igen nagy munkát végezve újra megismertették a nagyközönséggel ezt a hangszert.

BALOGH KÁLMÁN 1959-ben született Miskolcon. 11 éves korában kezdett cimbalmozni. Elsőként

nagybátyja, Balogh Elemér tanította, később klasszikus zenét tanult Szöllös Beatrixtól és Gerencsér Ferencről. 1980-ban diplomázott a budapesti Liszt Ferenc Zeneakadémián, mint cimbalomtanár. 1987-ben a Rácz Aladár cimbalom versenyen második helyezést ért el. A legkiemelkedőbb magyar népzenei együttesekkel zenélt együtt, mint például a Méta, Téka, vagy a Muzsikás. Számos külföldi zenekarral és előadóművésszel dolgozott már együtt, így többek között a svéd Orientexpressen együttesel, vagy David Murray szaxofonossal. Az elmúlt években játszott a Budapesti Fesztivál Zenekarral és a budapesti Száz Tagú Cigányzenekarral. Saját zenekara a Gypsy Cimbalom Band, amivel a magyar és a balkáni népzene ötvenedik a klasszikus és a dzsessz zenével. Jelenleg a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem népzenei tanszékén neveli a cimbalmos utódokat.

A másik nagy név **LUKÁCS MIKLÓS.**

1977-ben született Törökszentmiklóson. Zenei tanulmányait a Tóth Aladár Zeneiskolában kezdte, Szakály Ágnes keze alatt. Kilencévesen a Rácz Aladár Cimbalomverseny serdülő korcsoportjában második helyezést ért el.

1991-től '95-ig a Bartók Béla Zenemű-

vészeti Szakközépiskolában folytatta tanulmányait, ahol ugyancsak Szakály Ágnes volt a tanára. A dzsessz iránti érdeklődése akkoriban kezdett kibontakozni. A szakközépiskola elvégzése után a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán folytatta zenei tanulmányait, ahol 1999-ben diplomázott.

1997-ben megalakult a Cimbalmos Baráti Kör Alapítvány, melynek kuratóriumi tagja lett. Az alapítvány rendezte fesztiválok nemcsak előadóként, hanem zeneszerzőként is bemutatkozott.

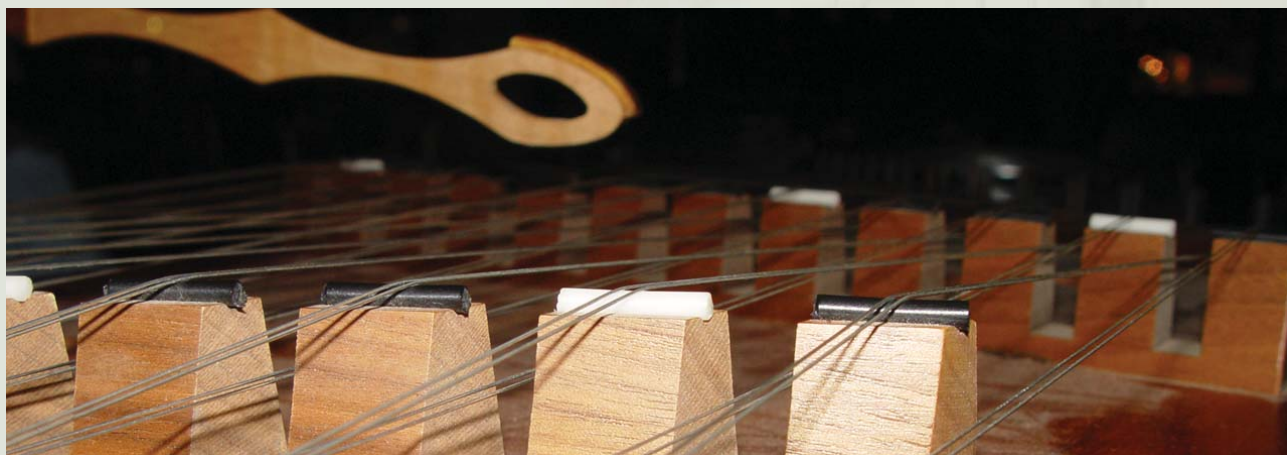
1998-ban az Egyesült Államokban a Concertante di Chicago kamarazenekar szólistájaként lépett fel.

2000-ben Artisjus-díjban részesült.

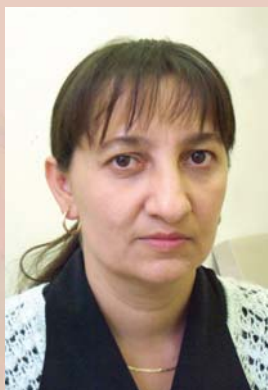
Főiskolai tanulmányait követően – a klasszikus zene mellett – többféle zenei műfajba is belemerült, elsősorban a dzsesszbe és az etnozenékbe. A mai napig számos ilyen formáció – többek között, Lovász Irén, a Tűzkő Csaba Septett, az East Side Jazz Company, a Dresch Mihály Quartet és az Improvokation – tagja, illetve állandó vendége. Az előadóművészet mellett a zeneszerzéssel is foglalkozik. Jelenleg is aktív résztvevője a magyar zenei életnek és számos zenekar életrehívója és tagja.

Következő alkalommal egy újabb hangszer rövid történetét és két jeles képviselőjét fogom Nektek bemutatni. Remélem akkor is számíthatok megtisztelő figyelemetekre.

Horváth Gábor

Bemutatjuk - Roma nemzetiségi óvoda

A múlt év szeptemberétől Hosszúpályiban cigány nemzetiségi óvodai programot indítottunk el az önkormányzati fenntartású települési óvodában. A 6500 főnyi lakos több mint 20%-a, az óvodáskorú gyermekek 50%-a roma származású.

A régióban nagy a munkanélküliség, az emberek sajnálatos módon mélyszegénységben élnek. Az itt élő családok a romani nyelv kárpáti nyelvjárását beszélő közösség tagjai. A nyelv kultúrájuk, mindennapi életük meghatározó eleme. Jómagam is ehhez a közösséghez tartozom, ide születtem. Tanulmányaim befejezése után visszajöttem, hogy saját közösségemért dolgozhassak. Régi álmom valósult meg a program beindításával.

2008 júliusában 50 roma szülő írásban kérte, hogy a nagyközség biztosítsa gyermekeik számára a roma kisebbségi nevelést, népismeretet és a romani nyelv oktatását.

Jómagam dolgoztam ki a „Lulugyali bar- - Virágos kert” cigány nemzetiségi óvodai szakmai programot, melyet a települési önkormányzat képviselő testülete elfogadott. Mindennek köszönhetően egy éves időszakra, kísérleti

programként elkezdhattük a munkát. A szakmai irányítás mellett a kis-középső csoportot vezetem. A program sikeréhez hozzájárul az is, hogy munkatársaim között a romani nyelvet beszélő dajka és gondozónő is van, akik az itt élő közösség megbecsült tagjai.

A szülők és a gyermekek örülnek a programnak. Nagy bizalommal vannak az óvoda iránt, hiszen azt látják, hogy gyermekeiket szeretik, értéként kezelik, hisz kultúrájukat elismerik, tiszteletben tartják, azt gyakorolhatják.

Mint óvodapedagógus rendkívül fontosnak tartom az anyanyelvi környezet biztosítását.

A gyermek akkor fejleszthető, ha sikerélménye van. Ez az érzés a szívében, lelkében gyökerezik. Az anyanyelv biztonságot, védelmet ad a számára, ebből táplálkozik.

Mikor bekerülnek a számukra idegen óvodai környezetbe, otthon érezhetik magukat, mert abba a nyelvi közegbe kerülnek, amit a családban is használnak. Tapasztalatom szerint mindez nagymértékben segíti a hatékony, egészséges személyiségfejlesztést.

A cigány nemzetiségi óvodai nevelés két csoportban 51 fő gyermekkel történik.

A szülők rendszeres vendégei az óvodánknak, akik romani nyelven mesélnek, énekelnek, tán-

colnak a gyerekekkel az óvodai foglalkozásokon.

Igyekszünk a falu kulturális életében is jelen lenni: így legutóbb a település karácsonyi ünnepén már saját anyanyelvi műsorral szerepeltünk. Gyerekeink cigányul énekeltek, táncoltak, és mondtak verseket roma költőktől. A lakosság szeretettel fogadta őket.

Hosszúpályi roma közössége őrzi kultúráját, hagyományait, gyakorolja nyelvét. A gyerekek meséi, a család történetei, az ima mind-mind romani nyelven hangzik el.

Azért dolgozunk, hogy gyermekeink ne szégyenkezzenek, hanem vállalják büszkén, roma származásukat, roma identitásukat. Mindehhez a családi nevelés mellett kell az oktatási intézményekben megvalósult kisebbségi népismereti-, anyanyelvi oktatás. Ennek első lépője az óvoda.

Ennek fontosságát sokan és sokszor hangoztatják a sajtóban, médiában, a politika területéről is. Sajnálatos módon mindez a gyakorlatban nem valósul meg.

A mi kis településünk elsőként kezdte el ezt a munkát a gyakorlatban is.

Reméljük, hogy egyre több olyan roma közösség lesz akik élnek a törvény által biztosított

jogokkal és kezdeményezik a településükön a cigány kisebbségi népismereti-, anyanyelvi oktatás elindítását.

Mindazoknak, akik élni akarnak ezen jogokkal a következő jogszabályokat ajánlom figyelmükbe:

- 1993. évi LXXVII. törvény a nemzetiségi etnikai kisebbségek jogairól,
- 3. sz. melléklete II.2. pontja értelmében az indítás feltétele: „A nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozók részére az óvodai csoportot, iskolai osztályt akkor is meg kell szervezni, illetve fenn kell tartani, ha ugyanazon kisebbséghez tartozó nyolc gyermek, tanuló szülője kéri.”
- 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról,
- 32/1997. (XI.25.) OM rendelet a nemzetiségi-etnikai kisebbségi óvodai nevelésének irányelvéről.

A nyelvi, kulturális identitás, a kulturális értékek átörökítése mindig is elvárás volt a Hosszúpályiban élő romák részéről. Kövessétek példánkat!

Sok sikert kívánok.

Csonkáné Lakatos Klára

Romani nyelvlecke

a	á
b	b
c	c
ch	cs
d	d
dy	gy
e	é
f	f
g	g
h	h
x	hh
i	i
j	j
k	k
kh	kh
l	l
ly	ly
m	m
n	n
ny	ny
o	o
p	p
ph	ph
r	r
s	sz
sh	s
t	t
ty	ty
th	th
u	u
v	v
z	z
zh	zs

MENJÜNK A KLUBBA!

- Hova menjünk este?
- Milyen nap van ma?
- Ma szerda van.
- Szerdán klubnap van. Menjünk táncolni!
- Messze van az a klub?
- Nincs messze, mehetünk gyalog is.
- Ismersz ott valakit?
- Ismerem a főnököt és van ott néhány barátom. Láthatsz néhány szép lányt is.
- Most már itt vagyunk! Mit iszol?
- Most nem szeretnék inni, csak majd később. Először szeretnék táncolni. Ide hallgass, ki az a lány? Ismered azt a lányt?
- Melyiket?
- Azt a hosszú fekete hajú lányt?
- Sok hosszú fekete hajú lány van itt. Melyikre gondolsz?
- Aki ott beszélget azzal a piros nadrágos fiúval.
- Szent Isten! Hogyne ismerném! A testérem!
- Hány éves?
- 18 éves.
- Ha ilyen jó és gazdag, mint amilyen szép, akkor feleségül veszem.
- Van már udvarlója.
- Ki az a srác? Hadd nézzem meg magamnak!
- Az a jóképű nagy orrú fiú, aki ott ül, a fején sárga sapkában.
- Legyen neki szerencsés és legyél te is szerencsés testvérem az egész családdal együtt!

ZHAS ANDO KLUBO

- Kaj te zhas ratyine?
- Sosko dyes si adyes?
- Adyes marci si.
- Marcine klubosko dyes si. Zhas ando klubo te khelas!
- Dur-i kodo klubo?
- Naj dur, shaj zhas vi phujatar.
- Pinzhares kothe varikas?
- Pinzharov le kluboske sherunes thaj sima kothe unyi amala. Shaj dikhes kothe vi shukare shejan.
- Akanak aba kathe sam! So pes?
- Akanak chi kamav khanchi te pav, feri maj palal.
- Anglunes kamav the khelav mange. Shun kathel Kon-i kodi shej? Pinzhares kodola sha?
- Sava?
- Kodola lungone balenga kalya sha!
- But lungone balenge sheja si kathe. Pe savate gindyisares?
- Kon kothe vorbisarel kodole shavesa kas loli kalca si.
- Suntona Devla! Sar te na pinzharavla! Muri pheny-i!
- Sode bershengi-j.
- Deshocto bershengi-j.
- Te vi kesavi lashi thaj barvalyi-j sar shukar-i, atunchi lavla romnyake.
- Sila aba chacho piramo.
- Kon-i kodo manush? Mudaravles!
- Kodo thulo haj bare nakhesko shavo, savo kothe beshel ande galbeno kolopo.
- Atunchi t'avel lake baxtalo haj t'aves baxtalo vi tu sa tye nyamonca, muro drago phral.

SZAVAK

ratyine (határozószó) este
phujatar gyalog
shero (e) h. fej
unyi néhány
vorbisarel beszélget
buxlo-lyi-e széles
sunto-i/ci szent
amal (a) h. barát
dikhel lát
khanchi semmi/t
palal hátul
anglunes először
shunel figyel, hall, hallgat
lungo -i/zi hosszú
nyamo (ura) h. rokon/ság

dyes (a) h. nap (időszak)
dur (határozószó) messze
sheruno (e) h. főnök, vezető
gindyisarel gondol
ekh (határozatlan névelő) egy
kalca nadrág
te ha
kesavo-í-e olyan
barvalo-lyi-e gazdag
sar mint
chacho-i-e igazi
mudárel (meg)öl
nakh (a) h. orr
kolco (ura) h. sarok

KIFEJEZÉSEK

maj palal később
kamav te khelav mange táncolni akarok
suntona Devla! te jó (szent) Isten!
lavla romnyake elveszem feleségül
t'avel lake baxtalo legyen boldog veled (mármint a leányzó a nagyorrú fiúval)
sa tye nyamonca az összes rokonoddal, az egész rokonságoddal

NAPOK

luja hétfő
marci kedd
tetradyi szerda
zhoja csütörtök
parashtuj péntek
savato szombat
kurko vasárnap

lujine hétfőn
marcine kedden
tetradyine szerdán
zhojine csütörtökön
parashtune pénteken
savatune szombaton
kurke vasárnap

**Shukari kadi terni
romani shej!**
Szép ez a fiatal
cigány lány!

**Fajol mange kodo
shavo!**
Tetszik nekem
az a fiú!

Beás nyelvlecke

MERZSJÉ JÁRNÁ – VINYÉ PRIMÁVÁRÁ MEGY A TÉL – JÖN A TAVASZ

ÁISJ AJ FĀRSĀNGU! ITT A FARSANG!

1. *Ínvácă lyé pă vorbilyesty, sî kată lyé pă formă szusz!*
Tanuld meg ezeket a szavakat és keresd meg a lenti képen őket!

JÁRNĀ/TÉL

om dă zăpádă – hóember

zăpádă (nn) – hó

mătură – seprű

bomb – gomb

murkoj – répa

nor – felhő

tupestyé – olvad

fuls dă zăpádă – hópehely

PRIMÁVÁRÁ/TAVASZ

árgyé szarilye – süt a nap

on zsinucél, zsinucėj – hóvirág

on kukurél, kukurėj – ibolya

járbő – fű

kupiji – gyerekek

lyémn – fa

rít vergye – zöld rét

păduré – erdő

2. Lyágă lyé uná- sjé ku sjé sză cînyé uná! Kösd össze a mondatot a hozzá kapcsolható képpel!

DĂ PRIMĂVĂRĂ ÁRGYÉ SZARILYE.

JÁRBÁ-J JERGYÉ.

DĂ JÁRNÁ KÁGYÉ ZĂPÁDĂ.

KUPIJI SZĂ ZSAKĂ KU LOPTĂ.

JESTYÉ FLORJ DĂ PRIMĂVĂRĂ.

3. Vinyé dobá dă mulutălă, áisj ăj fărsangu! Eljött a szórakozás ideje, itt a farsang!

Rajzulestyé nyé tu kum tyi-j
gătă pă fărsang?
Rajzold le a Te farsangi jelmezed!

Pálmainé Orsós Anna

„MEGÁLDOTTÁL, MEGVÁLTOTTÁL, ÖRÖK ÉLETET TE ADTÁL...”

Nagydorogon születtem 1962. október 28-án. Hárman vagyunk testvérek. Van egy bátyám és egy öcsém. Nem voltunk gazdagok. Emlékszem, hogy még az utcában sem volt világítás. Petróleumlámpával világítottunk.

Az iskolában nagyon szerettem, ha megdicsérnek, jó akartam lenni és nagyon odafigyeltem a tanító nénire. Otthon nem voltak könyveink. Szüleim 6 osztályt végeztek csak el, édesapám teherautósófőr volt. Sokszor elvitt magával Budapestre is, ahol dolgozott.

Szüleim azt mondták, hogy ebből a gyermekből orvos lesz, vagy ügyvéd, de én még akkor nem tudtam, hogy mi szeretnék lenni. Nemsokára én lettem az osztályban a legjobb tanuló. Csak ötösöket kaptam. Sok barátom volt. Cigányok és nem cigányok egyaránt, akikkel szerettünk a helyi katolikus templomba is járni. A papunk azt mondta, hogy mi nemcsak cigányok vagyunk, hanem magyarok is. Akkor már

gondolkodtam azon, hogy lehet, hogy pap leszek, ha nagy leszek.

Az általános iskola befejezése után gimnáziumban folytattam tanulmányaimat. Igyekeztem ott is jól teljesíteni. Mindig is szerettem tanulni. Elsőként egy tanítóképző főiskolát végeztem el.

Aztán megyémben politikai szerepet vállaltam, és annyira komolyan gondoltam, hogy Moszkvában tanultam politikát.

23 éves koromban történt velem egy baleset. Tudom, hogy Isten csodája volt, hogy életben maradtam. Attól kezdve azt az igazságot keresem: hogy mi az értelme az életnek, miért élünk ebben a világban. Ekkor már biztosan tudtam, hogy Jézus szolgája szeretnék lenni egész életemben. Pap akartam lenni, de nem katolikus, mert az nem nőülhet meg, én pedig szerettem volna egy feleséget. Imádkoztam azért is, hogy megtaláljam. Két és fél év múlva, 1993-ban találkoztam is vele Nyíregyházán. Az Oktatási Minisztériumban kezdtem akkor dolgozni. Tanulmányoztam a népem múltját, kultúráját.

Az én Klárim Hosszúpályiban élt, elmondta, hogy ő bizony már hat évesen tudta, hogy óvónő lesz, a cigány gyermekeket szeretné tanítani és azt is tudta, hogy a férje egy szakálás férfi lesz. Egyszer találkoztunk, ötször beszéltünk telefonon és egy hónapon belül a második találkozáskor azt mondtam neki, hogy Te vagy a feleségem és Ő azt mondta, hogy igen. Felköltözött velem Budapestre. Ott éltünk 6 évig.

Közben rendszeresen visszajártunk Hosszúpályiba az ő rokonai közé, az ott élő roma közösséghez. Fokozatosan elkezdtük építeni a helyi cigány gyülekezetet. Mire 1999-ben a Pütkösdi Teológiai Főiskola teológia szakán, mint lelkész végeztem, már egy jól működő, erős gyülekezett élén állhattam.

Hálás köszönettel tartozunk Kaeja Park amerikai-koreai Presbiteriánus egyház misszionárius asszonynak, aki a Református egyház együttműködésével adománygyűjtésbe kezdett azon cél érdekében, hogy gyülekezőnk számára imaházat hozzon létre. 1999-ben kaptuk meg ezt a csodálatos ígéretet és bizony a falú szemétdombjának helyén 2002-ben dr. Bölcskei Gusztáv református egyház zsinatának elnöke által megtörtént az alapkőletétel. Egy év eltelté-

vel már birtokba vehettük az imaházat, amely a mai napig kiszolgálja közösségünket. Sajnos még nem sikerült teljes mértékben befejezni, reméljük, hogy megvalósulhat ez is.

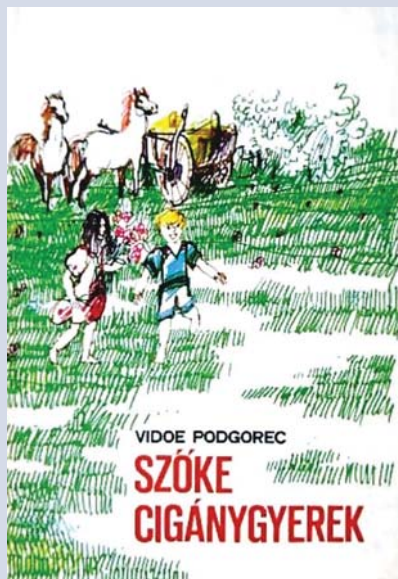
Ez a csodálatos – de ma még félkész állapotban lévő – imaház közösségünk központja: oktatási -, közösségi -, vallási hitéleti programok állandó helyszíne. Élünk, közösségünk meghatározó színtere.

Mint a gyülekezet lelkésze az a feladatom, hogy segítsem minden tekintetben közösségem minden egyes tagját, a heti misék, bibliaórák megtartása mellett, szervezem a különböző kulturális programokat, családgondozást folytatok, a betegeket beszállítom a kórházba, segítek munkát szerezni.

Isten szeretetét hirdetve azon munkálkodom, hogy az emberek elfogadják önmagukat, a másik embert, szeretettel forduljanak egymás iránt, legyenek elfogadóbbak. Ez egy segítő munka amelynek központjában, Isten és ezáltal az emberek szolgálata, segítése áll.

Csonka József

A KÖNYVTÁRBAN MEGLELED

Vidoe Podgorec „Szőke cigánygyerek” című regénye egy macedóniai vándorcigányok közt nevelkedő, Taruno nevű kisfiú története. Ő maga nem cigány, de nagyon is annak érzi magát. Igazi szülei a világháborúban veszték oda. Valószínűleg a németek hurcolták el őket, s hogy a csecsemőjüket valahogy megmentésük, egy árokparti bokor mögé dugták. Szerencsére csak az arra járó cigánykaraván fedezte fel, hogy mit rejtenek az ágak, így Taruno túlélte a vészes napokat. Mulon apó, a cigány törzs legidősebb tagja vette magához, s nevelte fel, mint saját gyermekét. Anyyira szereti, hogy igyekszik megkímélni a téli fagy keserveitől, Bár majd megszakad a szíve, a már nagyobbakára nőtt kis legényt befogadtatja egy gyermektelen családdal. Fogadott fiának azonban nem kell a házaspár áradó szeretete, a meleg családi légkör. Visszaszökik a ponyvás szekerekkel az országút sarát dagasztó, fedett téli szállást kereső cigány közösségéhez. Hiába mondja el százszor is Mulon apó: „Te nem vagy cigány! Neked nem kell velünk végig szenvedni az életedet”. A csúfolkodó falusiak is hiába dörgölik az orra alá: „Te szőke vagy, te nem vagy cigány. Mit rongyoskodsz velük?”

Taruno nagyon is cigány szeretne lenni, hiszen a lelkében már régen az. Legjobb barátja, Rapus, egy vak cigány fiú, aki olyan szépen hegedül és dalol a világról, mintha valóban látná a napfelkeltét, a hegyeket, a virágokat. Szívbéli barátnője, Nasziha is a cigány csapathoz tartozik, akinek egy tenyérjós asszony a mamája. Mindig történik valami út közben. Hol Bázél, a lókupec (ma úgy mondanánk: lókereskedő), hol Demir, a medvetáncoltató roma kelti vidámságra az elcsigázott cigányokat, s főleg a gyerekeket. Tőlük tudják meg a lovak titkait és azt, hogy miként lehet táncra bírni egy fölöttébb lusta mackót. Mulon apó meséi, és okításai is izgalmasak. Taruno például a kosárfonást, a mások vagyonának tiszteletben tartását és az önbecsülést tanulja meg tőle.

Még egy kiscsikót is ajándékoz neki az öreg, akit a fiú Villámnak keresztel el. Szegény pára azonban nem sokáig érezheti magát biztonságban, mivel hamarosan elpusztul az anyja, s a gyereksereg nem nagyon kíméli. Csaknem belepusztul, Taruno szíve azonban megesis rajta. Kimenekíti szorult helyzetéből a négy lábú társát, legföltettebb kincsét. Egy hegyi legelőre vezeti, ahol szabadon engedi, hogy életben tartsa: legeljen csak, nyargalásson a maga kedvére, távol az emberektől. Kettejük között egészen különleges kapcsolat alakul ki. Sokan szeretnék megkaparintani a pompás paripává növekedő és egészségét visszanyert lovat. Megtartása, visszaszerzése nem is olyan könnyű feladat...

A regény oldalairól egy cigány közösség dolgos hétköznapjait, a falvak lakóival kialakult kapcsolatait, üldöztetésüket és megbecsülésüket egyaránt megismerhetjük. Azt látjuk, hogy a macedónok és a cigányok között is vannak becsületes, tisztességes és nagyon rosszindulatú emberek. Taruno csapatából azonban a gonoszkodásra hajlamos roma asszonyt elkergetik, a falvakban élő rosszembereket viszont nem bántják a szomszédjaik.

Taruno egész életére szóló tanulságokkal gazdagodik...

A fordulatokban gazdag olvasmányt Szilágyi Gábor fordította magyarra. Az újvidéki Forum Lap- és Könyvkiadó jelentette meg 1973-ban. A gyermekkönyvtárakban biztosan megtalálod.

- háes -

SZAVA LAJOS

A TÉL

Beköszöntött a tél. Jött fehér ruhában.
 Úgy kicsípte magát, mintha menne bálba.
 Magával hozta kedvenc táncpartnerét,
 a hurrikánnak legkisebbik nejét.
 Ahogy füttyült a szél a hatalmas fák között,
 a tél a táncnak neki is vetkőzött.
 Fehér kabátját ledobta a tájra,
 sapkáját rátette a Mátra csúcsára.
 Sálját a Balaton-parti fákra fonta,
 s kiáltott a szélnek: Most szóljon a nóta!
 Nem is kérette a szél magát sokáig,
 a Mátrától siklott a széles Hortobágyig.
 Végig csúszott a Balaton jegén,
 majd megállt fél lábon a Bükk legtetején.
 Átölelte, s fejét a vállára tette.
 Táncolt a tél s a szél néha megpihelve.
 Csak ropták a táncot többször meg-megállva,
 amíg a tavasz is el nem jött a bálba.

*A fiatal műkedvelő roma költő, Szava Lajos a Tolna megyében található Bátaszéken él.
 1974-ben született Szekszárdon.*

Mese - Szent Péter és az ördögök

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer az Isten és Szent Péter.

Mondja egyszer Szent Péter Istennek:

– Gyere velem, Istenem! Menjünk, nézzük meg, mit csinálnak ott lenn a földön. Mi újság van arafelé?

– Jól van.

Elindultak. Mennek, mendegélnek, ahogy mentek, láttak néhány ördögöt, akik sárból emberfigurát építettek. Megépítették az embert, úgy, ahogy valójában kinéz, bodzavesszőkből még beleket is tettek bele. Semmi mást nem tudtak csinálni vele.

Azt mondja Szent Péter az Istennek:

– Te, Isten!

– Tessék?

– Segíthetek ezeknek az ördögöknek?

– Segíts csak.

Na, jól van. Fogott egy botot, és bár nem tudom, mi folyt abból a botból, de a sárból készült ember mellé tette. Vére lett neki. Fogott két kavicsot, két gombolyagot, a fejére tette és szeme lett az embernek. Aztán fogott egy virágot, letépte a fejét, letette, abból lett a sáember szája. Megcsinálta a füleit is, mindenét. Kész volt az ember, csak nem élt.

– Na, – mondja Szent Péter az ördögöknek – ennyit tudtam nektek segíteni.

Odamegy az Isten és ezt mondja Szent Péternek:

– Látod, megmondtam neked, hogy ne kezdj bele olyan dologba, amiben nem bízol.

Hozzáért a sárból készült emberhez, s az egyből életre kelt. Élt. Az ördögök nagyon elszomorodtak. Ők készítették és most az Istené lett az emberük.

– Ne szomorkodjatok, mert ha meghal, úgyis a tiétek lesz. Nekem csak a lelke kell, semmi más.

– Jól van, ha a miénk lesz. – mondták az ördögök.

A tiétek lesz. Csak míg él – mondja –, engem fog szolgálni.

Amikor Szent Péter ezeket a szavakat meghallotta, nagyon elszégyellte magát.

Odament az Istenhez és ezt mondta neki:

– Istenem! Megígérem, hogy máskor nem versengek veled semmiben.

– Látod, Szent Péter – mondja az Isten –, ezt bölcsen mondtad.

O dátã-jrá, hungyé nu-jrá, äjrá odátã Dimizo sî Szîn Pétru.

Fásjé pã Dimizo Szîn Pétru:

– Háj, Dimizou mnyo – fásjé –, hã mirzsjém zsjosz pã pãmînt, hã vigyém, sjé, kum äj p-ákulo.

Bényé. Or purnyit. Merzsjé, merzsjé. Ápo kum mirzsjé, or vãzut nyészckáj drásj, dîn tyinã fásje om. L-or fãkut omu, ásã kum szã ujtã ánume áfãrá. Dîn szok or bãgát îñ jél mác, or bãgát. Dã máj mult nu putye fásjé nyimikã dîn jél.

Fásjé Szîn Pétru pã Dimizo:

– Á Dimizolyé!

– Sjé?

– Lyé pot ázsutã drásjisztorã?

– Ázsutã dã!

Na, bényé. Apukát o batã delye, o szpãrt-o, ápo nu styu, sjé kurã dîn batãje, dã o pusz-o lîngã omulã. Áve szînzsjé, áve.

Apukát dauã petré delye, gugulacã, ly-o bãgát îñ kãpu-j, áve oty. Apukát o flarã, j-o lat zsjosz tyityije, o pusz-akulo, áve gurã.

J-o fãkut uréc, sjigogyi. Gátã-jrá omu, dã nu kusztã.

– Na, – fásjé Szîn Pétru pã drásj: – Átitã v-ám putut ázsutã.

Merzsjé ákulo Dimizo, fásjé pã Szîn Pétru.

– Vézsj, mã, vézsj, jo c-ãm szpusz, nu fã álã fel, lá sjé nu tyé bizij!

Azsunsz lá omulã, jél d-îñtri unã sz-o szkulát szusz. Kusztã.

Drásji ro sz-or îñtrisztãt. Jél l-or fãkutu lã, s-áku á lu Dimizo äj.

– Nu vã-ntrisztãc, kã kînd o muri, s-ásã á vosztru o fi, mijé-m numã szuflyitu-j trébu, ált nyimikã.

– Bényé – fásjé drásji –, dákã á nosztru o fi.

– Á vosztru o fi. Numã pîñã sj-o kusztã – fásjé –, pã miny m-o szluguri.

Szîn Pétru kînd p-áhestye áhuze ro sz-o rusãnat.

Merzsjé lá Dimizo sî ásztã-j zîsjé:

– Dimizou mnyo, jo-c igirészck cij, kã máj mult ku tyiny nu mã puj îñ nyimik.

– Véz, Szîn Pétru – zîsjé –, ásztã biny äj zîsz.

Gyűjtötte: Pálmainé Orsós Anna

Játssz velünk! - Glinda Népismereti Játék

1. Mely szavak hiányoznak?

Te vi kesavi thaj sar shukar-i, atunchi lavla

3 pont

2. Tedd megfelelő sorrendbe és megkapod a mondatot!

dá o pusz-o lîngă omulá APUKÁT O BATĂ DELYE **sjé kurá dîn batáje**
o szpárt-o ápo nu styu

4 pont

3. Melyik közoktatási törvényben található az alábbi rendelkezés?

„ A nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozók részére az óvodai csoportot, iskolai osztályt akkor is meg kell szervezni, illetve fenn kell tartani, ha ugyanazon kisebbséghez tartozó nyolc gyermek, tanuló szülője kéri.”

A: 1993. évi LXXVII. törvény a nemzetiségi etnikai kisebbségek jogairól

B: 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról

C: 32/1997. (XI.25.) OM rendelet a nemzetiségi-etnikai kisebbségi óvodai nevelésének irányelvéről

5 pont

4. Mi a megfejtés? Tedd megfelelő sorrendbe a betűket!

N F S A **R** G I A K **Á** F N
E T E S
R A C L

6 pont

5. Melyik hangszeren játszik a két világhírű művész: Lukács Miklós és Balogh Kálmán?

- A: cimbalom
- B: gitár
- C: hegedű

3 pont

6. Ki volt az a királynő, aki rendeleteivel súlytotta roma származású alattvalóit?

- A: I. Erzsébet királyné
- B: Mária Terézia királynő
- C: Viktória királynő

5 pont

A játék hete
www.arcusfest.hu

7. ARCUSFEST

NEMZETISÉGI SZÍNHÁZI TALÁLKOZÓ

ARCUSFEST
NEMZETISÉGI SZÍNHÁZI TALÁLKOZÓ

2009

Február 26.–Március 6.
Thália Színház
Budapest Bábszínház

SZERVEZŐ: MAGYARORSZÁGI NEMZETI
ÉS ETNIKAI KISEBBSÉGEKÉRT KÖZALAPÍTVÁNY
FŐVÉDNÖK: DR. HILLER ISTVÁN
OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS MINISZTER

Kreativitás
és innováció
Európai év 2009

KARAVÁN SZÍNHÁZ

CSODÁLATOS VADÁLLATOK

ROMANO TEATRO (MISKOLC)

ANTIGONÉ

ROMÁN AMATŐR SZÍNJÁTSZÓ KÖR – GYULA

COMMEDIA DELL'ARTE

TEATRUL VIS – MAGYARORSZÁGI ROMÁN SZÍNHÁZ

CARTOFI PRĂJITI CU SOS DE MĂCRIȘ
(SÓSKA, SÜLTKRUMPLI)

MAGYARORSZÁGI SZERB SZÍNHÁZ

KO SE BOJI VIRGINIJE VULF? (NEM FÉLÜNK A FARKASTÓL)

CERVINUS TEÁTRUM

SZLOVÁK NEMZETISÉGI SZÍNHÁZ – SZARVAS

BAYER ASPIRÍN (BAYER-ASZPIRIN)

VERTIGO SZLOVÁK SZÍNHÁZ (BUDAPEST)

DVAJA (KETTEN)

„VIDÁM BARÁTOK” SZÍNJÁTSZÓ CSOPORT

– APÁTINSTVÁNFALVA

VOLITVE (VÁLASZTÁS)

ELSŐ MAGYARORSZÁGI UKRÁN SZÍNHÁZ

PO PEBIZII (REVÍZIÓRA KÉSZÜLŐDVE)

MALKO TEATRO

ЕЛАДА ПИНЬО И ВРЕМЕТО (ELADA PINYO ÉS AZ IDŐ)

NEANIKI SZKINI

МАРГАРИТА ПЕРДИКАР (MARGARITA PERDIKARI)

PÉCSI HORVÁT SZÍNHÁZ

VJENČANI LIST (A HÁZASSÁGLEVLÉL)

„DOM OTWARTY” SZÍNJÁTSZÓ CSOPORT

POLARIS CZYLI MIĘDZY GALAKTYCZNA ODBUDOWA
ZIEMI OBIECANEJ (POLARIS AVAGY AZ ÍGÉRET
FÖLDJÉNEK GALAXISKÖZI ÚJJÁÉPÍTÉSE)

MAGYARORSZÁGI NÉMET SZÍNHÁZ (SZEKSZÁRD)

KÖNIG LEAR (LEAR KIRÁLY)

PATHÁLIA SZÍNTÁRSULAT (PILISVÖRÖSVÁR)

EUROPA SCHILLERT (SCHILLERKEDÉSEINK)

KULTURÁLIS OFFENZÍVA SZÍNJÁTSZÓ CSOPORT

DER BOHEMIEN (A BOHÉM)

HÓKIRÁLYNŐ MESESZÍNPAD

CINCINFRÁSZ KINCSESLÁDÁJA
(DUBOSZU CINCINFRÁSZZULU KU ARŐ)

CINKA PANNA CIGÁNY SZÍNHÁZ

FALUDY-VILLON MÁSHOGY

Az előadások követését magyar nyelvű
szinopszis, feliratozás vagy tolmácsolás segíti.

Részletes program és jegyinformációk
a www.arcusfest.hu honlapon.

A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk.

Tükör/Styikla

Devlesa! Isten veled!

Roma gyermek és ifjúsági magazin

www.glinda.hu

ÁRA: 315 Ft.-

Megjelenés kéthavonta!